

POSUDEK OPONENTA DIPLOMOVÉ PRÁCE

Název práce: Vztahy mezi formou zpracování a mírou realizace strategických plánů

Autor práce: David Hauschke

1. Obsah práce

Cíle, výzkumné otázky, hypotézy (*přiměřenost cílů, geografický charakter a relevance cílů, teoretické podložení hypotéz aj.*)

Autor si stanovil adekvátní cíl práce jak z hlediska náročnosti jeho splnění, která odpovídá diplomové práci, tak i z hlediska potřebnosti a aktuálnosti tématu. Cíl práce a na něj navazující výzkumné otázky proto hodnotím jako dobře zvolené, jednoznačně formulované, aktuální a vzbuzující ve čtenáři zájem. Přiměřeně je stanovena také hlavní hypotéza práce, totiž že komunitní forma tvorby strategického plánu vede v souladu s koncepty lidského a sociálního kapitálu k jeho větší úspěšnosti, kterou se zde rozumí reálná aplikace a užívání strategického plánu při řízení rozvoje dané municipality, než v případě zpracování strategického plánu expertní formou. V úvodu práce by bylo vhodné explicitně formulovat také zcela zásadní otázku, zda byly naplněny cíle strategického plánu.

Práce s literaturou (*teoretické ukotvení práce, diskuse a kritické zhodnocení literatury aj.*)

Teoretická část práce je stručná, ale hutná a obsahově postačující. Autor jednoznačně definuje pojmy (sociální kapitál, sociální sítě, lidský kapitál, expertní/komunitní přístup tvorby strategického plánu apod.) a zasazuje je do rámce poststrukturalistických teorií. Jednotlivé teoretické přístupy jsou srozumitelně vysvětleny a jsou adekvátní ve vztahu k tématu práce.

Metodika práce (*vhodnost aplikovaných metod, kvalita a vhodnost použitých dat aj.*)

Výběr zkoumaných měst je proveden na základě dobře vybraných kritérií respektujících sídelní hierarchii, velikostní kategorie měst atd., způsob výběru měst je popsán srozumitelně. Na druhou stranu postrádám zdůvodnění, proč byla z množiny měst splňujících prvotní kritéria vybrána právě daná čtveřice. Provedl autor předběžnou rešerši jejich strategických plánů, aby nebyla všechna z hlediska uplatnění komunitního a expertního přístupu „stejná“, nebo měl autor předem o těchto městech podrobnější informace či kontakty, anebo šlo o naprosto náhodný výběr?

Kritéria pro hodnocení míry uplatnění komunitního/expertního přístupu jsou jako celek zvolena rozumně a chytře. Pro mě samotného jsou inspirativní – například načasování prvního veřejného projednání skutečně dosti vypovídá o míře uplatnění komunitního přístupu a také o „upřímnosti“, s jakou je komunitní přístup míněn vážně. Na druhou stranu je hodnocení podle některých kritérií nevyhnutelně dosti formální a je prováděno převážně kvantitativně (což nemusí být vypovídající). Třeba veřejné projednání může mít charakter workshopu, kde je strategický plán přímo tvořen, veřejné diskuse, kde je strategický plán upravován, nebo veřejné prezentace, kde jsou představeny již víceméně hotové výstupy, a přitom se v autorově práci pokaždé objeví jako jedno (stejně) veřejné projednání. Oceňuji, že autor kombinoval metodu práce typu „desk research“ s řízenými rozhovory.

Analytická část práce (*správnost a interpretace výsledků, detailnost, struktura a provázanost analýzy*)

Analytické výsledky jsou formulovány přehledně a srozumitelně. Líbí se mi, že autor zpracoval analýzu důkladně a rozebírá široké aspekty mající vliv na tvorbu a realizaci strategických plánů ve městech od postupu jejich tvorby přes socioekonomický kontext (sociální a lidský kapitál) až po politickou situaci a stabilitu daných měst. Analýza je tedy obsahově bohatá, ale přitom výstižná, bez hluchých textových pasáží. Negativně hodnotím občasné prolínání analytické práce s vlastním názorem autora. Například při hodnocení strategických plánů podle jednotlivých kritérií autor implicitně (a občas i explicitně) považuje komunitní přístup a priori za správný a expertní přístup za horší z hlediska budoucí využitelnosti/využívanosti dokumentu, ačkoli to má být prací teprve prokázáno či vyvráceno.

Obecně bych dále polemizoval s autorovým přesvědčením, že v podstatě čím více pracovních skupin a jejich schůzek, dotazníkových průzkumů a veřejných projednání, tím lépe. Zprvč kvantita nepřináší nutně kvalitu – jedna dobře vedená schůzka často poslouží lépe než pět schůzek vedených špatně, při obsazení pracovních skupin může i zdánlivě optimální zastoupení zástupců veřejného, neziskového a podnikatelského sektoru být k ničemu, pokud přizvaní aktéři nemají reálnou odbornost, schopnost dosahovat konsensu atd. A zadruhé je velké množství schůzek při tvorbě strategického plánu jednoznačně kontraproduktivní, vede k rozmělnění procesu a ke ztrátě zájmu aktérů.

Analytická část dochází k věrohodnému a bohužel nepřiliš překvapivému závěru, že zpracované strategické plány ve městech mnohdy slouží v lepším případě jako volná inspirace pro plánování rozvoje města a podklad pro tvorbu žádostí o dotace, v horším případě jako dokument, který po svém dokončení upadá v zapomnění. Autor však zajímavě popisuje „výjimky“ například v podobě Prachatic a Moravské Třebové, kde jsou podle strategického plánu připravovány a realizovány projekty a probíhá také pravidelná evaluace plnění strategického plánu. Na druhou stranu však mám pocit, že vybraná čtveřice měst patří jako celek spíše k „lepšímu průměru“ z hlediska uplatňování strategických principů řízení rozvoje a že řada jiných měst se v tomto pohledu podobá spíše Dvoru Králové nad Labem, který je dle autorových závěrů příkladem zcela formálního přístupu k tvorbě strategického plánu.

Závěry práce (*odpovědi na výzkumné otázky, zasazení závěrů do širšího kontextu výzkumu aj.*)

Autor formuluje závěry na základě provedených analýz přesvědčivě a se znalostí problému. Hlavní hypotézy se v podstatě nepotvrzují a závěrem práce tedy je, že není možné najít jednoznačnou souvislost mezi způsobem tvorby strategického plánu (expertní/komunitní) a s úspěšností jeho realizace, protože na proces realizace mají výrazně větší vliv jiné faktory (politická stabilita, ale často i „náhoda“ v podobě osobnosti konkrétních starosty, kreativního přístupu konkrétních radních apod.). Oceňuji, že často formuluje dílčí závěry již v textu analytické části a doplňuje je tabulkovými souhrny, což je velmi přehledné. Správně je v závěru též poukázáno na omezení předkládané práce, daná zejména posuzováním situace ve čtyřech městech, politickými změnami v nich a pojetím úspěšnosti strategických plánů. V předkládané práci je úspěšnost dokumentu měřena jeho využívaností, ale autor správně upozorňuje, že může být chápána i jinak (aktivizace občanské společnosti, růst místního patriotismu apod.). To také naznačuje také další možné směry navazujícího výzkumu.

2. Formální náležitosti práce (zatrhněte Vaši volbu)

Formální úprava: výborná / velmi dobrá / dobrá / nevyhovující

Stylistická úroveň: výborná / velmi dobrá / dobrá / nevyhovující

Citační úroveň: výborná / velmi dobrá / dobrá / nevyhovující

Komentář (vč. kvality grafiky, (ne)přiměřenosti délky práce aj.)

Práce je po formální stránce pořádku, má přehledné a logické členění kapitol po stránce obsahové i grafické. Použité zdroje jsou adekvátní potřebám práce a jsou citovány přiměřeně. Autorovi se podařilo dobře vybalancovat podrobnost a obsažnost textu na jedné straně a jeho stručnost na straně druhé – v práci tedy nejsou nadbytečné textové pasáže a současně v ní žádná podstatná informace nechybí. Dílčí výhrady mám ke gramatické úrovni. Autor má v práci poměrně dost (řekněme desítky) méně závažných chyb: interpunkce, kostrbatý slovosled, používání hovorových a neobratných spojení a slov typu „kouká“, „navrhnutí“, „když..., tak...“ apod. Naštěstí se však vyvaroval chyb závažnějších a práce je proto v tomto ohledu přijatelná.

3. Souhrn

Celkové zhodnocení práce (vč. přínosu práce, provázanosti teoretické a analytické části aj.)

Práci považuji za přínosnou jak s hlediska teoreticko-metodologického (aplikace teoretických poznatků a jejich následné potvrzení/vyvrácení), tak i z hlediska aplikovaného. Pro mě samotného byly výsledky práce zajímavé a některé poznatky jsou inspirativní pro budoucí tvorbu strategických dokumentů. Oceňuji provázanost teoretické a analytické části, práce působí kompaktně a vnitřně konzistentně.

Předloženou práci **doporučuji / nedoporučuji** k obhajobě. (zatrhněte Vaši volbu)

Otázky k obhajobě

Podle čeho byla za objekt výzkumu vybrána zrovna daná čtyři města?

Jaký je podle vás na základě teoretických a metodických přístupů a poznatků zjištěných v práci optimální postup při tvorbě strategického plánu středně velkého města tak, aby byla maximalizována pravděpodobnost jeho úspěšnosti?

Podle jakých dalších kritérií je podle vás možné posuzovat úspěšnost strategického plánu města?

Datum: 28. 7. 2017

Autor posudku: Mgr. Josef Miškovský, Ph.D.

Podpis: